

Beelden rondom schoolzwemmen

In Onderwijsblad 03 opent in het artikel over schoolzwemmen Cor Schrauwen met een duidelijk statement. Hij zou met liefde de leerlingen afleveren voor een uurtje schoolslag en watertrappelen, als zijn gebouw naast een zwembad zou staan. Dit raakt mij. Dit raakt mij omdat wij, bewegingsonderwijzers en zwembaden, het beeld van schoolzwemmen niet hebben verbeteren.

Zowel als docent zwemmen op de Calo, als mede-ontwikkelaar van het concept Swim2Play, gebruik ik fragmenten uit de film 'de stem van het water', van Bert Haanstra. De angst is te zien bij de kinderen. Herkenbaar bij veel studenten die het leren zwemmen als onprettig hebben ervaren. Verleden tijd? Helaas niet voor alle kinderen...

Toch bieden de ontwikkelingen in de subsidieverstrekking kansen voor écht bewegingsonderwijs. Swim2Play richt zich op het loskoppelen van het schoolzwemmen en diplomazwemmen. Ouders zien zwemmen als veiligheid, terwijl kinderen in het zwembad vooral willen spelen. Om te genieten van het spelen is het veilig zijn en voelen een voorwaarde.

Het halen van een zwemdiploma blijft in deze opzet dan ook een (terechte) verantwoordelijkheid van de ouders, terwijl het laten kennismaken met de watercultuur en dus ook de zwemaccomodatie, wel degelijk binnen het (bewegings)onderwijs hoort.

Zelfs de vakbond voor de leraren LO (de KVLO) lijkt zwemmen vooral als veiligheid te beschouwen en vindt dat bij het schoolzwemmen, zwemmen als onderdeel van het bewegingsonderwijs te veel tijd toebedeelt krijgt. Ja, bij 40 weken naar het zwembad in groep 5 is dat het geval, maar er zijn al vele andere organisatievormen in het land.

Werkt het concept? Ja, kinderen, scholen en ouders zijn positief. Zeker omdat het niet zomaar spelen is, maar omdat er een complete onderbouwing van het programma ligt. Enthousiast omdat de kwaliteit van de 'lessen' in het zwembad omhoog moet gaan om scholen te blijven interesseren en behouden.

En de tijdsinvestering? Natuurlijk kost het tijd, maar als je er iets voor terug krijgt dat waardevol is, aansluit bij de kerndoelen van het primair onderwijs (kerndoel 57), dan is het die tijd dubbel en dwars waard. Dat scholen zich juist profileren met meer bewegen is niet voor niets. Dat bewegen positieve invloed heeft op het cognitieve leren, wordt ook steeds meer aangetoond. Vergelijk ik de genoemde 5 minuten eerder de jas aantrekken, of 5 minuten met tegenzin nog schrijven, dan is het maar de vraag wat er als verlies gezien kan worden.

Is dit een klaagzang, nee, tenminste zo is het niet bedoeld. Het is bedoeld als eye-opener en ik wil de beslissers van nu (die zwemles kregen in de tijd van 'de stem van het water') uitnodigen om ideeën op te doen in het land. Het zwemonderwijs heeft te lang nagelaten om de beeldvorming up-to-date te houden en daar wil ik graag verandering in brengen.

Is Swim2Play de enige? Nee, zeker niet. In Hengelo timmert men behoorlijk aan de weg met Fit2School, waarbij school en sport met elkaar worden verbonden. In het land zijn verder nog wat klonen, maar dit zijn de good practices die ook door het Expertise Centrum Zwemmen en in het brancherapport 'Zwemmen in 2013' van het Mulierinstituut worden genoemd.

Johan Harlaar, Meppel

www.swim2play.nl